

מסורת הש"ס

(א) ונעיל נה. (ב) ונעיל נה. (ג) ונעיל נה. (ד) ונעיל נה. (ה) ונעיל נה. (ו) ונעיל נה. (ז) ונעיל נה. (ח) ונעיל נה. (ט) ונעיל נה. (י) ונעיל נה. (יא) ונעיל נה. (יב) ונעיל נה. (יג) ונעיל נה. (יד) ונעיל נה. (טו) ונעיל נה. (טז) ונעיל נה. (יז) ונעיל נה. (יח) ונעיל נה. (יט) ונעיל נה. (כ) ונעיל נה. (כא) ונעיל נה. (כב) ונעיל נה. (כג) ונעיל נה. (כד) ונעיל נה. (כה) ונעיל נה. (כו) ונעיל נה. (כז) ונעיל נה. (כח) ונעיל נה. (כט) ונעיל נה. (ל) ונעיל נה.

תורה אור השלם

- משפט אחד יהיה לבס בר פאדור יהיה כי אבי יו אלהים.
- שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.
- והוא כי יתן מום בעיניו כאשר עשה כן יתן מום.

הנהגות הב"ח

(ה) גמ' עין ממש אמרת ה"י סוטה: (ז) ס"ס אבי אמר אלהי:

החובל פרק שמיני בבא קמא

פד.

עין משפט
גר מצוה

* א מ"י פ"ב מהלכות
דולח הלכה ט ושיב
מהל' עדות הלכה י:
י"א ב מ"י פט"ו מהלכות
סנהדרין הלכה י:
י"ב ב מ"י פ"ה מהלכות
סנהדרין הלכה י סנה
עין ט טו"ח מ"י א:
י"ד ד מ"י ט"ז הלכה ח
סנה ט טו"ח ח"מ
פ"ה א פט"ז ח:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה סא עיניו
ליה וכו' עדות שאי אתה
יכול לחימה ק"ל עין
דולח עדות שאי יתל
להימה לא מקרי עדות
ואתרי שמה נאמר לא הרב
א"כ מלי פריקס הא שפיר
מחסיק משפט אחר אל
דפערקין ליה דליקא עדות
דבר וליע: תורה"א אל
ברפיק וכו' דרשמה רבי
מריק. לעיל דף ט ע"א:

מוסף רש"י

אמרוהו ומה תחת ידו
פסור. דעלה כ"ד הוא,
ואתן (מסות ט. ח) יל
האז תחכה אל נע ושלם
כ"ד (מכות כב.). ליתן
צער במקום נוק. דלפני
היכל דליקא נוק משפט
נמו לפר. דלא תימא
לער דתכנה רחמנא הייט
דלפני נוק. נון טווא
בשפור על לפרט דלא
אסתמיך משפיה (רש"י)
(כ.) אשכ"ח שנתן לו דמי
ידו אין פוטריס אסתו
האזר לומר הו"ל וקנה ידו
יו עליו לחסיה ככל מה
שרצה אלל אומריס יו לו
לחסיה נפס אשכ"ח שנתן
כל קו חסיה בנחל
ולעבר (שמות כא כה).

רב אשי אמר אתא תחת תחת משור. ושאר אמוראי סברי דלוחה
ג"ש לענין מיטביס ואין להוציא מג"ש עין תחת עין משפטיה
דמשמע עין ממש אלל מדרשא אחרת: אלא ברפיק. דס"ל
לרבי אליעזר דהוי כפוסר * דמשלם דמי מויק דרממנא קרייה כופר
אלל אמה לוקח כופר כ"י (טו) ומנא
לעיל ק"ל דדוקא כופר משלם דמי
מויק משום פדיון נפשו:
זילו שומו ל"ה ד' דברים. היה
סבור דלדס הזיקו ואותו קטן
כל ק גדול היה דמכלמי ליה ומכלס:
קנסא

שמעון בן יוחי אומר עין תחת עין ממון אומר או אינו אלא עין
כמוש (א) הרי שהיה סומא וסימא קוטע קוטע חירג וחירג היאך אני מקיים בזה
עין תחת עין והתורה אמרה משפט אחד יהיה לכם משפט השוה לכולכם
אמרי ומאי קושיא דלמא היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא
אפשר ופטרינן ליה דאי לא תימא הכי טרפה שהרג את השלם מאי עבדינן
ליה אלא היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר * ופטרינן ליה
דבי רבי ישמעאל תנא אמר קרא *כן יתן בו ואין נתינה אלא ממון אלא
מענה * כאשר יתן מום באדם הכי נמי דממון הוא אמרי דבי רבי ישמעאל
קרא יתירא דרשי מבדי כתיב *ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן עשה
לו כן יתן בו למה לי ש"מ ממון כאשר יתן מום באדם למה לי *אידי דבעי
מיכתב כן יתן בו כתב נמי כאשר יתן מום באדם דבי רבי חייה תנא אמר
קרא י"ד ביד דבר הניתן מיד ליד ומאי ניהו ממון אלא מענה ירגל
ברגל נמי הכי הוא אמרי דבי רבי חייה קרא יתירא קא דרשי מבדי כתיב
*ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו אי סלקא דעתך ממש יד ביד למה
לי ש"מ ממון רגל ברגל למה לי אידי דכתיב יד ביד כתב נמי רגל ברגל
אביי (א) אומר אתא מדרתי דבי חזקיה *דרתנא דבי חזקיה *עין תחת עין נפש
תחת נפש ולא נפש ועין תחת עין ואי סלקא דעתך ממש זימנן דמשכחת לה
עין ונפש תחת עין דבהדי דעור ליה נפקא ליה נשמתי ומאי קושיא דלמא
מיכור אמדינן ליה אי מצי מקבל עבדינן ואי לא מצי מקבל לא עבדינן ואי
אמדינן דמצי מקבל ועבדינן ביה ונפק רוחיה אי מיית לימות מי לא תנן גבי
מלקות *אמדותו ומת תחת ידו פטור רב זביד משמיה *דרבה אמר קרא
*פצע תחת פצע *ליתן צער במקום נוק ואי סלקא דעתך ממש כי היכי דלהאי
הוי ליה צערא להאי נמי אית ליה צערא ומאי קושיא דלמא איכא איניש
דמפנק אית ליה צערא טפי ואיכא איניש דלא מפנק לית ליה צערא למאי
נפקא מינה למחבי ליה היאך דביני בני רב פפא משמיה דרבא אמר אמר
קרא *ורפא ירפא ליתן רפואה במקום נוק ואי סלקא דעתך ממש כי היכי
דהאי בעי אסייא האי נמי בעי אסייא מאי קושיא דלמא איכא דסליק בשריה
הייא ואיכא דלא סליק בשריה הייא למאי נפקא מינה למחבי ליה היאך
דביני בני רב אשי אמר אתא תחת תחת משור כתיב הכא *עין תחת עין וכתיב התם *שלם שלם שור
תחת השור מה להלן ממון אף כאן ממון מאי חזית דילפת תחת תחת משור נילף תחת תחת מאדם דכתיב
*ונתת נפש תחת נפש מה להלן ממש אף כאן ממש אמרי דנין נוקין מנוקין ואין דנין נוקין ממיתה אדרבה
דנין אדם מאדם ואין דנין אדם מבהמה אלא אמר רב אשי *מתחת אשר ענה יליף ליה אדם מאדם ונוקין
מנוקין תנא ר"א אומר עין תחת עין ממש ממש סלקא דעתך רבי אליעזר לית ליה ככל הגי תנאי אמר *רבה
לומר שאין שמים אותו כעבד א"ל אביי אלא כמאן כבן חורין בן חורין מי אית ליה דמי אלא אמר רב אשי לומר
שאין שמים אותו בניוק אלא במויק: ההוא חמרא דקטע ידא דינוקא אתא לקמיה דרב פפא בר שמואל אמר
להו זילו שומו ליה ארבעה דברים אמר ליה רבא והא אנן חמשה תנן א"ל לבר מנוק קאמינא אמר ליה אביי והא
חמור הוא וחמור אינו משלם אלא נוק אמר ליה וזילו שומו ליה נוקיה והא כעבדא בעי למשיימיה אמר להו זילו
שיימוהו כעבדא אמר להו אבוא דינוקא לא בעינא דילא ביה מילתא אמרו ליה והא קא מחייבת ליה לינוקא
אמר להו לכו גדיל מפיסנא ליה מדידי: ההוא תורא דאלס ידיה דינוקא אתא לקמיה דרבא אמר להו זילו שיימוהו
כעבדא אמרו ליה והא מר הוא דאמר *כל הנישום כעבד אין גובין אותו בבבל אמר להו לא צריכא דאי תפס
רבא למעמיה דאמר רבא נוקי שור בשור ונוקי שור באדם גובין אותו בבבל נוקי אדם באדם ונוקי אדם בשור אין
גובין אותו בבבל מ"ש נוקי אדם באדם נוקי אדם בשור דלא אלהים בעינן וליכא נוקי שור בשור ושור באדם נמי
אלהים

